Anul al 55-lea
20 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 329 Vineri 2 Decembrie 1938
20 Pagini

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 126. 288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DOUA ZECI DE ANI DELA UNIREA CEA MARE

1 DECEMBRIE

de STELIAN POPESCU

„Nimic nu este mai necesar astăzi pentru neamul nostru şi pentru asigurarea viitorului lui, decât ca toţi fiii lui să se angajeze în lupta pentru apărarea intereselor acestei ţări"

Aceste cuvinte rostite de I. P. S. Patriarh al României, doctor Miron Cristea, la 7 Iunie 1936, sunt astăzi mai actuale ca oricând. Sub imperativul lor, ţara întreagă, cu oficialitatea în frunte, sărbătoreşte astăzi 1 Decembrie, aniversarea Unirii tuturor românilor din cuprinsul D a c i e i Traiane, unire sfântă, simbol al celei mai sfinte dintre dreptăţi, unire veşnică, fiindcă ea a întregit trupul unei ţări în structura ei naţională şi a adunat laolaltă pe toţi fiii aceluiaş neam sub acelaş sceptru, sub aceiaş domnie a Regelui tuturor românilor.

1 Decembrie !

Pentru noi, cei din jurul acestei tribune româneşti şi populare, ziua aceasta a fost totdeauna un izvor de străduinţi naţionale. Zi de sărbătoare, izvor de reculegere, îndemn la veghe, prilej fericit de îmbărbătare şi de instruire a tineretului, zi a afirmării conştiinţei româneşti pe tot cuprinsul ţării. Noi, aşa am considerat totdeauna această zi sfântă a unirii naţionale şi ne-am silit, neîncetat şi poate mai mult decât oricine, să punem în lumină strălucitoare însemnătatea ei, temeiul moral, naţional, juridic şi istoric al realităţii pe care ea o reprezintă. Prin manifestarea paşnică a unui popor unit şi conştient de drepturile lui ne-am străduit să facem să înţeleagă pe toată lumea şi mai ales pe aceia cari ne-au duşmănit secole de-arândul şi au urmărit distrugerea fiinţei noastre naţionale, că aceea ce s'a înfăptuit cu adâncă credinţă, cu suflet curat şi cu sânge românesc, aşa va rămâne pentru vecie.

Cu cât propaganda revizionistă, ţesută din neadevăruri şi r acredinţă, creştea, cu atât se înmulţeau străduinţele noastre, cu atât căutam să adunăm în jurul ideii naţionale cât mai multe energii, cu atât ne sileam să răspândim pretutindeni adevărul şi dreptatea cauzei româneşti. Cu cât ipocrizia şi minciuna se fuişau mai abil în conştiinţele naivilor din ţări străine, necunoscători ai stării de fapt dela noi, cu atât stăruinţa noastră se întărea, ca să înlăturăm tuturor eroarea în care erau târâţi şi nedreptatea pe care erau gata s'o apere. Cu cât propaganda contra unităţii noastre naţionale, în goană după conştiinţe fragile, asvârlea mai multe milioane în loc să le dea o mai bună înţelegere pentru îmbunătăţirea stărilor sociale dela ei, cu cât noi, nu cu arginţi în mâini ci cu adevărul, cu dreptatea şi cu un inepuizabil tezaur de bună credinţă şi de patriotism, chemam pe toţi românii la datorie românească, proclamam în numele conştiinţei naţionale intangibilitatea hotarelor noastre şi sprijineam acţiunea guvernelor româneşti în apărarea intereselor neamului.

Aceasta a fost an. de-arândul activitatea n. ă, acesta a fost crezul nostru care tulcă încă şi astăzi şi poate mai mult decât oricând, liniştea noastră sufletească.

1 Decembrie !

Ani de-arândul în această zi se adunau în sala Ateneului Român, chemaţi de glasul nostru şi al tuturor celora cari, ca şi noi, şi în frunte cu Patriarhul ţării, nu rosteau îndemnuri la ură, ci cuvinte de înfrăţire, apologii pentru eroii cari ne-au dat România Mare, comandamente pentru prezent şi viitor. De pe acea tribună a Ateneului Român ţâşneau torente de adevăruri şi se răspundea cu autoritate, dar mai ales cu hotărâre, tuturor atacurilor duşmane împotriva destinelor neamului nostru, atacuri al căror ecou pătrunsese până şi'n unele parlamente din ţări amice nouă.

Şi cu câtă însufleţire românească, cu ce admirabilă disciplină porneau apoi miile de oameni în procesiune naţională la mormântul Eroului Necunoscut, unde, în clipa de reculegere, sufletul fiecăruia se lumina şi conştiinţa românească se întărea !

1 Decembrie ! Ţinta noastră a fost ca această zi să însemne pentru tot românul, fără deosebire de clasă, fără deosebire de profesiune, ziua adevărată a unităţi sufleteşti— aşa cum se face astăzi când dela Vlădică până la opincă toţi românii îi dau însemnătatea celei mai sfinte dintre sărbătorile naţionale.

La 7 Iunie 1936, I. P. S. Patriarh al României îşi încheea cuvântarea pe care am citat-o mai sus, cu următoarele cuvinte :

„În numele întregului suflet românesc, în numele întregului neam românesc ţin să asigur pe iubitul nostru amic Stelian Popescu, că în măsura în care se vor înteţi atacurile împotriva lui, în aceeiaş măşură va creşte dragostea noastră pentru el".

Şi adăoga I. P. S. Patriarh al României :

„Sunt convins că această dragoste a noastră va fi pentru el şi colaboratorii săi un izvor nesecat de însufleţire, de tărie trupească şi sufletească, spre a ţine sus şi în viitor, stindardul nebiruit al culturii, al aspiraţiunilor noastre naţionale. Se cuvine recunoştinţa noastră, a tuturor, şi a întregului n e a m pentru munca superioară, nepreţuită pentru noi, pe care o îndeplineşte ziarul „Universul".

Astăzi, când oficialitatea, cu toate organele ei, cu toată autoritatea pe care o reprezintă, este alături de poporul român pentru sărbătorirea sfintei zile a Unirei, aşa cum odinioară ne străduiam noi, cu modestele noastre mijloace, s'o facem, ni se umple sufletul de mulţu ire că scopul ne-a fost atins.

„Maurul şi-a făcut datoria, — maurul poate să plece", — aşa ar putea spune unii cari nu vor să înţeleagă că, în lupta naţională, cuvintele eroului lui Shakespeare nu pot fi întrebuinţate. In lupta naţională, „datoria" nu ţi-ai îndeplinit-o de cât atunci când în conştiinţa ta ai certitudinea că orice primejdie, pentru ţară şi neamul tău, este înlăturată. In clipa de faţă este mai mult decât o greşeală, este o crimă, să înlături din rândurile soldaţilor pe oricine e capabil să aducă o cât de slabă contribuţie de muncă, de bună credinţă şi de dezinteresare. Această convingere ne comandă nouă, celor din jurul acestei tribune, ca pe lângă satisfacţia ce o avem astăzi de a vedea lărgindu-se cadrul sărbătoririi zilei de 1 Decembrie, să stăm, ca şi înainte, de veghe, alături de toţi acei cari privesc cu grijă românească spre fruntariile acestei ţări.

Suntem datori, acum mai mult ca oricând, să ne silim ca, fiecare în limita puterilor sale, cu înţelepciune, cu răbdare şi cu bunăvoinţă, să dăm ţării liniştea de care are nevoe.

INTRAREA LUI MIHAI VITEAZUL IN ALBA-IULIA — STOICA

ARDEALUL

Adânc noian de veacuri frământate
N'a şters un strop din sângele vărsat,
Din strigătul avid de libertate
Ce 'ntreg Ardealul a cutremurat...

Români semeţi ce n'au ştiut sclavia,
De sub potopul hoardelor de Huni
S'au ridicat să-şi apere moşia
Şi moştenirea marilor străbuni!

Cu furci de fier au fost loviţi Martirii,
O lume 'ntreagă s'a înfiorat,
Şi-atunci, în ziua sfântă-a răstignirii
Ardealul tot a plâns şi-a 'ngenuchiat...

Nu! N'am uitat!... Cum să uităm vreodată
Blestemul şi-al durerilor noian:
E strigătul lui Horia pe roată,
E sângele lui Cloşca şi Crişan...

E-al libertăţii cântec spre azururi
Ce-a răsărit din sângerat pământ,
Sunt jertfele ce-au plămădit de-apururi
Hotarul nostru drept, hotarul sfânt...

Te 'nalţă falnic, Ţară întregită,
E-al tău de-apururi strămoşescul plai...
Nu! Nici o brazdă nu va fi clintită
Din moştenirea marelui Mihai!

MIRCEA DEM. RĂDULESCU

A treia generaţie creiatoare

de A. C. CUZA

A treia generaţie creiatoare ! Când zicem aşa, presupunem că au mai existat încă două — creiatoare — înainte de dânsa.

Se naşte dar întrebarea : In ce fel creiatoare ? Ce au fost cele două de mai înainte ? Ce este a treia ?

Răspundem :

Creiatoare — se raportează la însăşi creiaţia naţiei româneşti.

Prima generaţie creiatoare a fost generaţia Unirei Ţărilor surori.

Această generaţie — prin îndoita alegere a lui Cuza-Vodă, dela 5 şi 24 Ianuarie 1859 — a creiat, prin unirea celor două ţări surori, Moldova şi Valachia, o singură ţară: România.

Dar ţara aceasta, aşa precum a putut să fie creiată atunci, nu cuprindea întregul teritoriu, care aparţinea, de drept, numelui său. Odată acest nume restabilit, în drepturile sale conforme cu realitatea istorică şi de fapt, el urma să se întregească numai decât, prin cuprinderea sub stăpânirea lui, a tuturor teritoriilor ce-i mai reveneau, după natura lucrurilor. In consecinţă:

A doua generaţie creiatoare a fost generaţia cuprinderei tuturor teritoriilor locuite de Români, sub stăpânirea Românilor: a naţiei româneşti.

Acesta este marele act istoric, săvârşit de a doua generaţie creiatoare a Româ-

(Continuare în pag. 3)

Amintirea anului Unirilor

de ION INCULEŢ
Fost ministru

Au trecut 20 de ani dela anul Unirilor. Anul 1918 a adus pentru poporul românesc îndeplinirea visurilor tuturor generaţiilor cari au luptat cu grele jertfe pentru România Mare.

La 27 Martie a venit cea dintâi Basarabia, care era cea mai puţin aşteptată. La 28 Noembrie a urmat Bucovina. Iar la 1 Decembrie, — ziua când Regele Ferdinand şi Regina Maria triumfători se întorceau în capitala ţării eliberate şi întregite, — Ardealul trimetea vestea de la Alba-Iulia despre izbânda dreptăţii Neamului Românesc de peste Carpaţi.

Numai într'un singur an — o avalanşă de Uniri cari copleşeau inimile patrioţilor de o imensă bucurie şi o adâncă satisfacţie că jertfele n'au fost în zadar, că a venit dreptatea şi pentru Neamul Românesc.

20 de ani sunt o clipă în viaţa unui popor. Totuşi unele lucruri se pot fixa în mod definitiv din mersul istoriei în acest răstimp.

Incontestabil că România Mare nu s'ar fi putut crea dacă nu exista Micul Vechiul Regat, care a adus toate sacrificiile pentru eliberarea fraţilor subjugaţi.

România Mare s'a creat nu prin cucerire, ci prin libera voinţă a românilor dezrobiţi, exprimată în Adunările lor Naţionale dela Chişinău, Cernăuţi şi Alba-Iulia.

Cu atât mai trainică va fi Unirea tuturor Românilor, care are la bază acest înalt fundament moral !

Din toate statele nou create sau întregite de după războiul mondial, noi suntem statul cel mai unitar şi cel mai uşor de închegat cu desăvârşire. Poporul nostru, dela un capăt la altul al ţării, ca nici un alt popor, are aceiaşi limbă, acelaş suflet, aceleaşi moravuri. Forţele statului, — fie ele executive, legiuitoare sau judiciare, — exercitate în cei 20 de ani trecuţi, au contribuit în gradul cel mai înalt la cimentarea României Mari, creată din patru părţi ce au trăit sub regimuri cu totul deosebite. Iar sistemul organizaţiei politice a dat putinţa fiilor acestei ţări să se cunoască între ei, plămădindu-şi în luptele pentru idealurile obşteşti acelaş suflet şi aceleaşi năzuinţe.

20 de ani nu este mult în viaţa unui popor. Dar aceşti ani, bogaţi în experienţă, au avut darul să ne desemneze drumurile viitorului.

Suntem un stat în graniţele noastre etnice şi naturale. Nu dorim dela nimeni nimic; dar nici nu vom ceda nimănui nimic din pământul strămoşesc.

Nu dorim decât pace — în afară, pace înăuntru.

Nu dorim decât desvoltarea forţelor noastre productive şi schimbul produselor noastre în condiţiuni cât se poate mai favorabile.

Trebue cu toţii să ne dăm seama că chezăşia de bază a siguranţei fiinţei noastre, a ordinei în stat şi a desvoltării noastre normale este Monarhia. De unde datoria noastră conştientă de a întări regimul monarhic şi de a veni în ajutorul Regelui Nostru în străduinţele Lui de a-şi duce poporul spre mai bine şi mai bine.

Şi mai avem o datorie de a lucra cu toate forţele noastre la înălţarea poporului nostru şi consolidarea unităţii lui sufleteşti pe baza culturii lui naţionale comune.

1 DECEMBRIE

de prof. dr. C. ANGELESCU
Consilier Regal

Se împlinesc astăzi 20 de ani dela proclamarea unirii Transilvaniei, a Banatului, Crişanei şi Maramureşului, cu Patria Mamă, cu Vechiul Regat.

In ziua istorică de 1 Decembrie 1918, Adunarea Naţională dela Alba Iulia, prin voinţa şi în numele întregului popor român din Ardeal şi Banat, a îndeplinit marele act al Unirii. Poporul român, sugrumat veacuri îndelungate de stăpânirea străină, s'a liberat şi s'a unit pe vecie.

Unirea Ardealului, săvârşită după unirea Basarabiei şi a Bucovinei, a strâns la un loc întreg neamul românesc, făcându-l stăpân pe soarta şi pe viitorul lui.

Sute de mii de viteji s'au jertfit pentru desrobirea fraţilor noştri; rezultatul jertfei lor este România de astăzi, România întregită, în care trebue să bată acelaş suflet, în care trebue să săălăşluiască acelaş ideal, aceiaşi năzuinţă.

Patrimoniul n a ţ i o n a l transmis nouă de marii noştri înaintaşi, trebue să se menţină neştirbit, aşa cum l-am primit, spre a fi transmis mai departe urmaşilor, din generaţie în generaţie, având totdeauna înaintea ochilor sacrificiul sublim şi jertfa celor ce au stropit cu sângele şi au înălbit cu oasele lor câmpiile mănoase ale acestei ţări.

Hrăniţi din patriotismul celor ce au murit pentru ţară şi pentru neam, să le urmăm pilda şi să ne dăm seama că marii înfăptuitori ai unităţii naţionale ne-ar blestema din mormintele lor, dacă o palmă din pământul desrobit ar fi înstrăinat de către acei cari se bucură azi, sau se vor bucura în viitor de marea operă înfăptuită de ei.

LA 1 DECEMBRIE 1938

de G. G. MIRONESCU
Fost preşedinte de Consiliu

Serbând astăzi aniversarea alipirei Ardealului la Patria-Mumă, ne aducem aminte cu adâncă recunoştinţă de toţi aceia cari au pregătit şi realizat această unire, iar gândul nostru trebue să fie predominat de două idei:

1) Transilvania este şi leagănul şi fortăreaţa neamului nostru.

De aceea, denaţionalizarea Ardealului ar fi slăbit aşa de adânc poporul român, încât ar fi condus poate la pieirea lui.

2) Nici odată mai mult decât astăzi nu a fost nevoe să fim mai strânşi uniţi în jurul Înţeleptului nostru Suveran, spre a întâmpina orice furtună ar ameninţa fiinţa noastră etnică, în hotarele drepte de azi.

ZIUA UNIRII

de ION I. NISTOR
fost ministru

La 28 Noembrie 1938 s'au împlinit două decenii dela unirea Bucovinei cu ţara-mamă România. Ajungând la acest popas al vremurilor, putem privi cu mulţumire asupra drumului parcurs în cei douăzeci de ani şi asupra ostenelilor pe care nu le-am dăruit în zadar. Prin muncă ordonată şi străduinţi încordate din partea tuturor oamenilor cu răspundere, Bucovina s'a încadrat dela unire încoace în pulsaţia obştească a gândirii şi simţirii româneşti şi a putut să-şi reia rolul din trecut de componentă vie şi activă a întregului românesc, cu spiritualitatea sa originală, cu finalitatea ei eminamente creatoare, cu virtuţile ei specifice şi cu bine întemeiate pretenţii de cultură majoră. Energiile vii şi creatoare, care tânjeau încătuşate sub stăpânirea străină, au ajuns să se desvolte liber sub părintească oblăduire românească, tinzând cu îndrăzneala vibrantă spre expansiune şi virtualitate.

Şi astfel a început să încolţească în ţara fagilor o nouă viaţă, pînă de credinţă şi avânt, în care se îngână trecutul cu viitorul într'un dor năvalnic de afirmare şi creaţie. Generaţiile tinere s'au luat la întrecere cu cele mai bătrâne, năzuind cu toţii la

(Continuare în pag. 3)

1 DECEMBRIE

de general N. CIUPERCĂ,
Ministru al Apărării Naţionale

1 Decembrie 1918. Acum 20 de ani.

Ziua în care Românii de pretutindeni, înrudiţi prin sânge şi credinţă, cu acelaş port şi acelaş graiu, au venit să se închine smerit în faţa aceluiaş sceptru, să se adăpostească sub acelaş scut, să slujească sub acelaş paloş.

Ziua în care apele Dunării înroşite de sângele lui Mihai Viteazul au venit să spele sângele lui Ştefan Cel Mare de pe cetina putredă a Codrilor Suceveni, zi în care sângele lui Mihaiu ce a ruginit Câmpia Turzei, a venit să se contopească cu sângele lui Ştefan depe zidurile Chiliei.

Zi mare. Ziua noastră a Românilor.

In această zi, Românii născuţi în aceleaşi cântece, botezaţi în acelaşi crez, crescuţi la umbra aceloraşi munţi, scăldaţi în aceleaşi ape, aşezaţi pe plaiurile lor şi numai ale lor, şi-au putut înfăptui gândul lor de veacuri: „un singur popor, sub un singur Rege".

Şi în această zi de mare sărbătoare, Sârba, Ardeleanca, Căluşelul şi Brâuleţul, s'au închegat într'o horă mare şi vioaie — Hora Unirei, — în care iile bătute în negru, cenuşiu, roş şi albastru, săltau în acelaş ritm, sub vraja aceluiaş cânt, sub vraja aceluiaş dor.

Şi era veselă hora ! Neamul nostru, aşezat între fruntariile ce-i fusese hărăzite de Dumnezeu, în care se plămădise de milenii, în care strămoşii trăiseră, pe care părinţii le lăsaseră, îşi trăia ziua.

Şi erau veseli Românii. Se

(Continuare în pag. 3)

Adunarea naţională dela Alba Iulia din ziua de 1 Decembrie 1918